

Написання *НЕ* з іменниками

З'ясуємо, коли
НЕ з іменниками
пишеться разом, а коли –
окремо

Для цього пригадаємо, що таке іменник:

Іменник – це самостійна частина мови, що називає предмет і відповідає на питання *хто?* *що?* Іменники належать до певного роду змінюються за числами та відмінками.

**ЗБЕРИ ІМЕННИКИ ДО
СКРИНІ!**
(Клацни по них
мишкою)

НЕДОБАЧАТИ

НЕБИЛИЦЯ

НЕГОДА

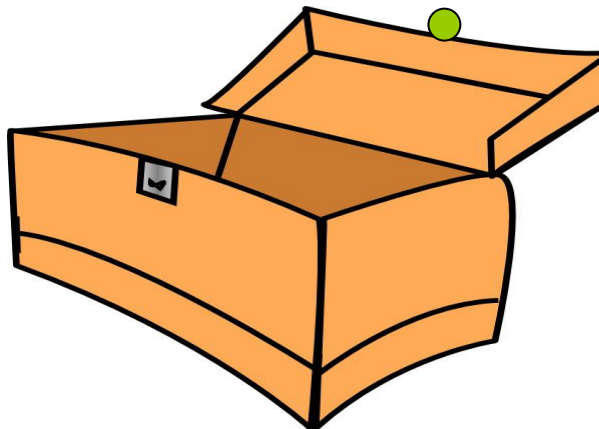
НЕПРАВДА

НЕПОХИТНИЙ

НЕВОЛИТИ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

НЕПРИЯЗНЬ

**ЗІБРАНО?
ДАЛІ!**

Молодчина! Ти чудово знаєш іменники. Уперед!

Запам'ятаємо, коли **НЕ** з іменниками пишеться разом, а коли – окремо

Не з іменниками пишемо разом, якщо:

**СЛОВА БЕЗ НЕ
НЕ
ВЖИВАЮТЬСЯ:**
*нежить, невід,
нероба
ненависть*

**ДОДАВАННЯМ
НЕ ДО СЛОВА
утворюється
іменник із
ПРОТИЛЕЖНИМ
лексичним
значенням. Отже,
до нього можна
дібрати синонім):**
*щастя –
нещастя (горе)*

**ІЗ ПРЕФІКСОМ
НЕДО-:**
*НЕДОЛІК, НЕДОТЕПА,
НЕДОВІРА, НЕДОЛІТ,
НЕДОГЛЯД*

□ УСТАНОВІТЬ ВІДПОВІДНІСТЬ □

З іменниками утворити нові слова з префіксом **НЕ-**, а до них підібрати синоніми.

Зразок: **воля – неволя (рабство)**

Перевір себе!

- **Правда – ... (...)**
- **Слава – ... (...)**
- **Милість – ... (...)**
- **Приязнь – ... (...)**
- **Довіра – ... (...)**
- **Неправда (обман)**
- **Неслава (ганьба)**
- **Немилість (опала)**
- **Неприязнь (ворожість)**
- **Недовір'я (підозрілість)**

Збери іменники,
які не вживаються без **НЕ**
(клацни по них мишкою)

НЕПРАВДА

НЕНАВИСТЬ

НЕМОВЛЯ

НЕГОДА

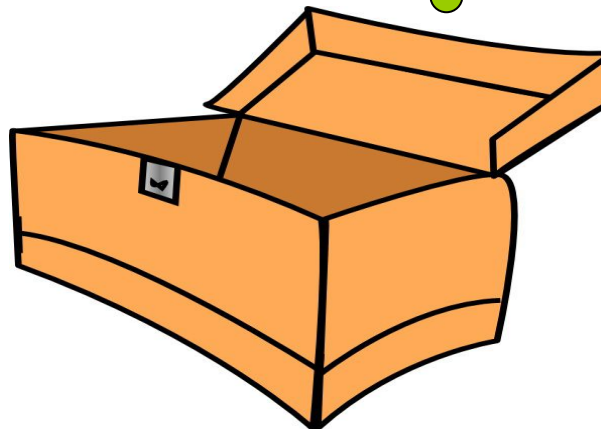
НЕСПОКІЙ

НЕВОЛЯ

НЕЖИТЬ

НЕУК

**ЗІБРАНО?
ДАЛІ!**

Добери слова
з префіксом
недо-

Гра «ЛОТО»

Щоб перевірити
себе, то прокрути
кільцем на миші

1. Людина, яка не вміє зробити, виконати, здійснити що-небудь з належним умінням, як слід; невміла людина.

(НЕДОТЕПА).

2. Відсутність довіри, підозріле ставлення до кого-, чого-небудь.

(НЕДОВІРА).

3. Те, що остаточно не згоріло, залишки після пожежі.

(НЕДОГАРОК).

4. Негативна риса, ознака кого-, чого-небудь.

(НЕДОЛІК).

5. Хворобливий стан, який характеризується зменшенням у крові кількості червоних кров'яних тілець і гемоглобіну.

(НЕДОКРІВ'Я).

6. Невеликий або поганий урожай; неврожай.

(НЕДОРІД).

7. Недоучена, малоосвічена, погано обізнана з чим-небудь людина.

(НЕДОУК).

ДІЗНАЙМОСЯ, КОЛИ **НЕ** З
ІМЕННИКАМИ ПИШЕТЬСЯ
ОКРЕМО

Не з іменниками пишемо ОКРЕМО:

Якщо у реченні є
протиставлення:
*Не сум, а радість.
Він мені не друг, а
ворог.*

Якщо не стосується
іменника-присудка:
*Кров – не вода, а серце – не
камінь (Народна творчість).*

Не з іменниками (алгоритм):

Проаналізуй, чи є в реченні протиставлення, заперечення

ТАК

Пиши окремо

Не горе, а радість

НІ

Уживається без *не*

НІ

Пиши разом

нездара

ТАК

Можна замінити синонімом чи антонімом

ТАК

Пиши разом

*недоля (лихо)
недруг (друг)*

Гра «Збери прислів'я»

Щоб перевірити
себе, то прокрути
кільцем на миші

1. *Не ... красить, а розум.*

Не краса красить, а розум.

2. *Не ... пише, а розум.*

Не перо пише, а розум.

3. *Не ... страшна, а недуга.*

Не смерть страшна, а недуга.

4. *То не ..., що боїться собак.*

То не козак, що боїться собак.

5. *Не ... родить, а руки.*

Не земля родить, а руки.

6. *Не ... дає знання, а навпаки.*

Не звання дає знання, а навпаки.

□ Закріпимо набуті знання □

1. Кожне із 6-ти завдань має 1 варіант відповіді. Треба вибрати правильний, натиснувши на відповідну хмаринку.
2. Якщо відповідь правильна, хмаринка змінить колір на
3. Якщо відповідь хибна, хмаринка змінить колір на

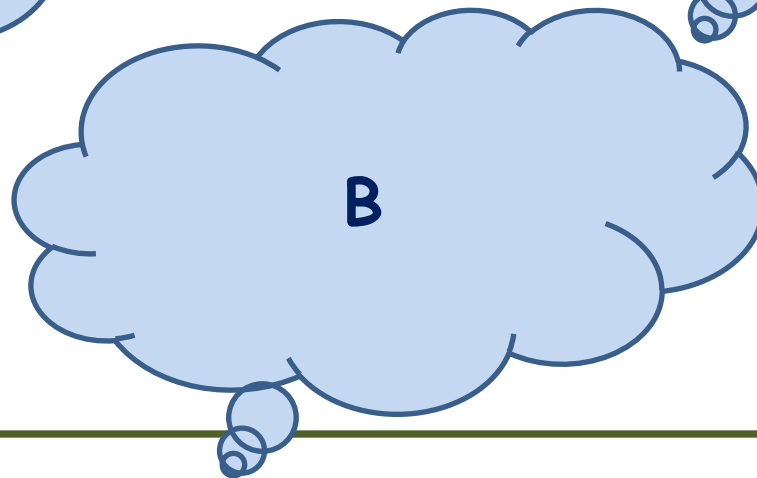
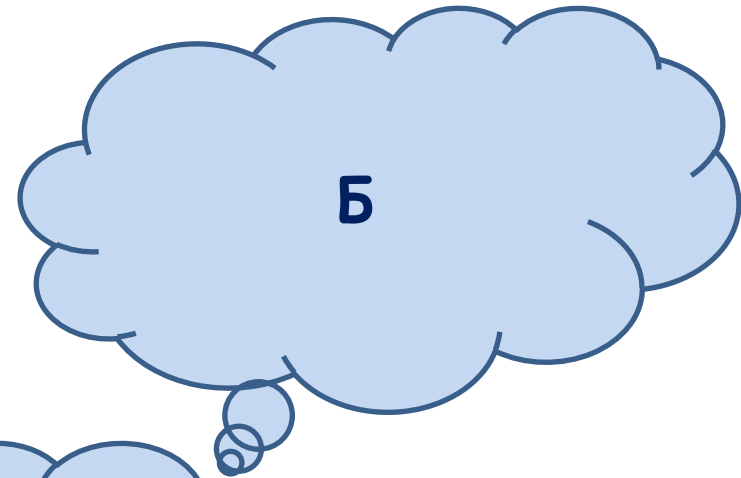
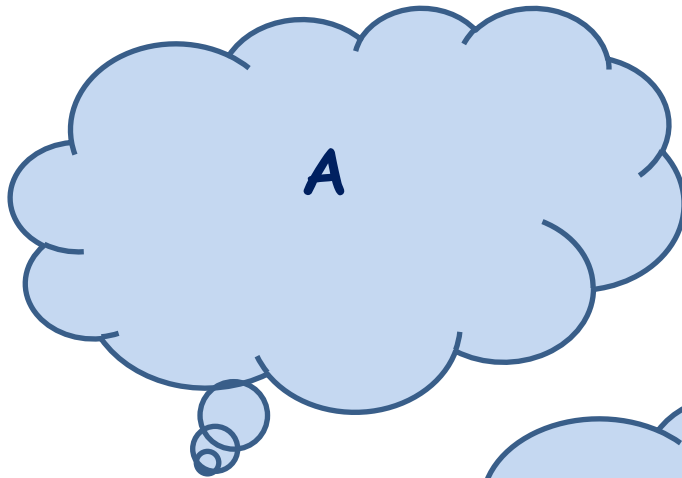

1. Не вживаються без **НЕ** всі слова рядка

А недруг, нездара, неуважність

Б невістка, небога, невдаха

В нещастя, невід, недоліток

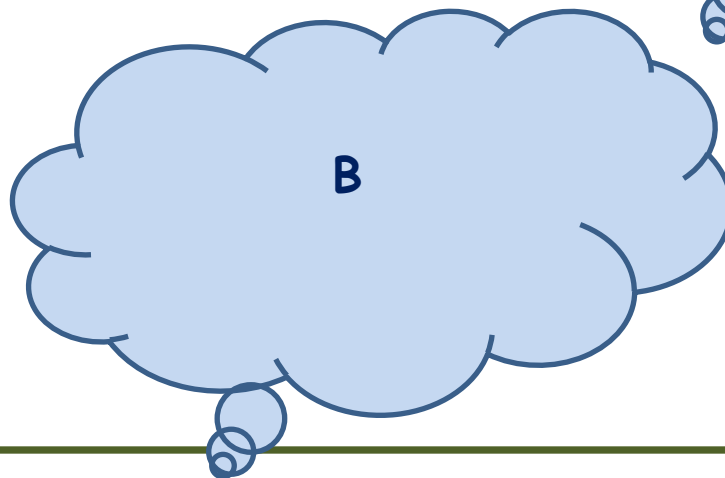
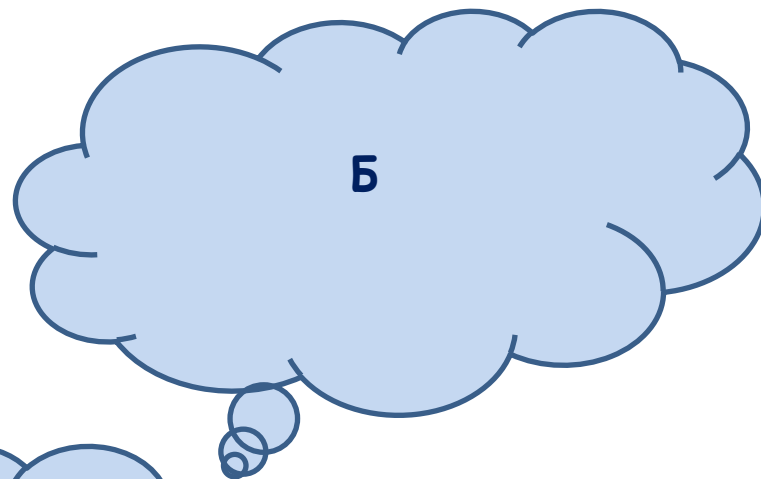
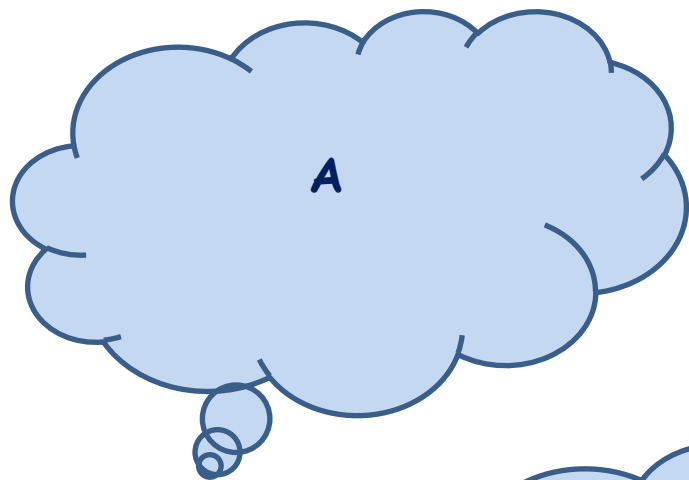

2. *Не* пишеться окремо

А якщо слова без *не* не вживаються

Б якщо до іменника з *не* можна дібрати синонім

В якщо *не* заперечує лексичне значення слова

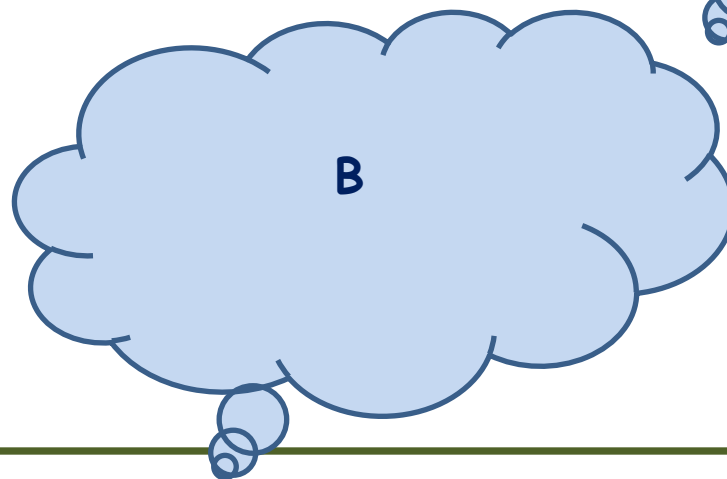
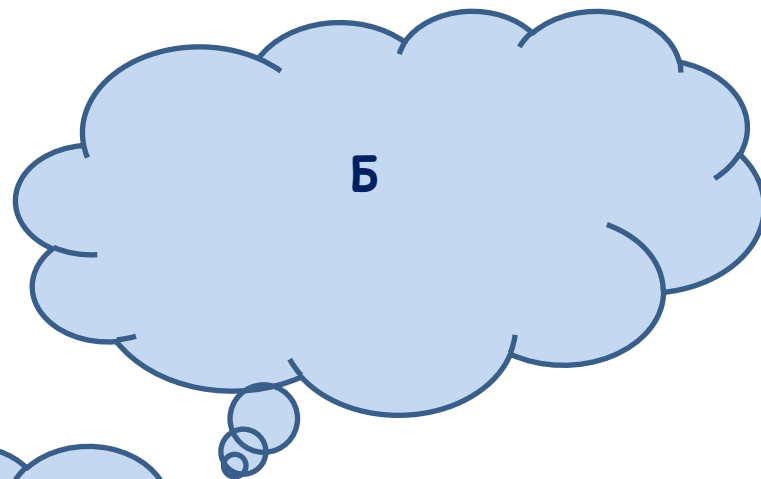
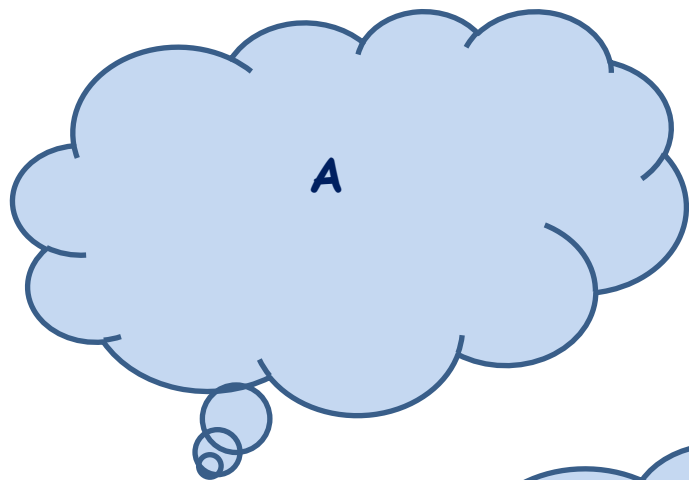

3. Зазначте речення, у якому **НЕ** пишеться окремо

А Великі душі мають силу волі, а слабодухи гинуть у не/волі.

Б Тобі забава, а мені не/слава.

В Правду говорить не/язик, а душа.

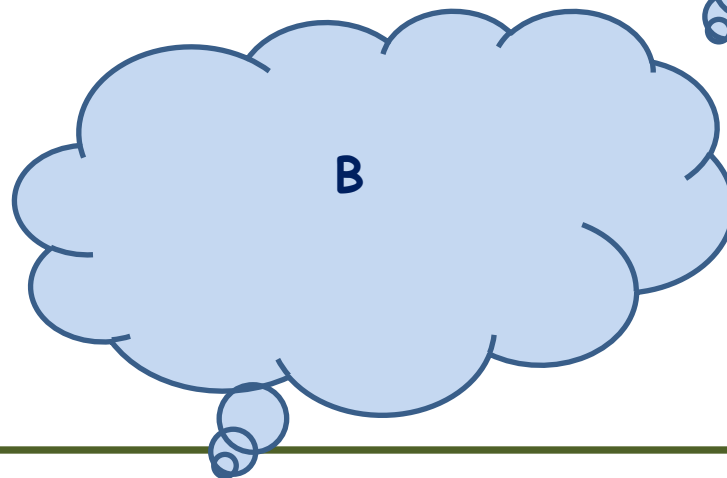
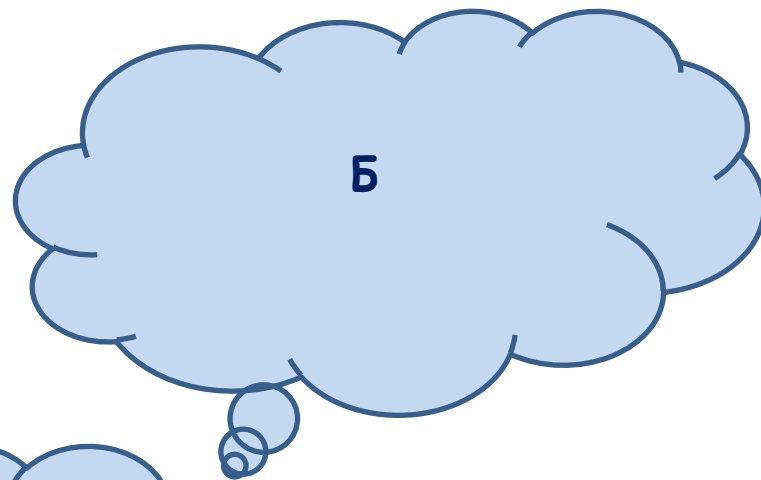
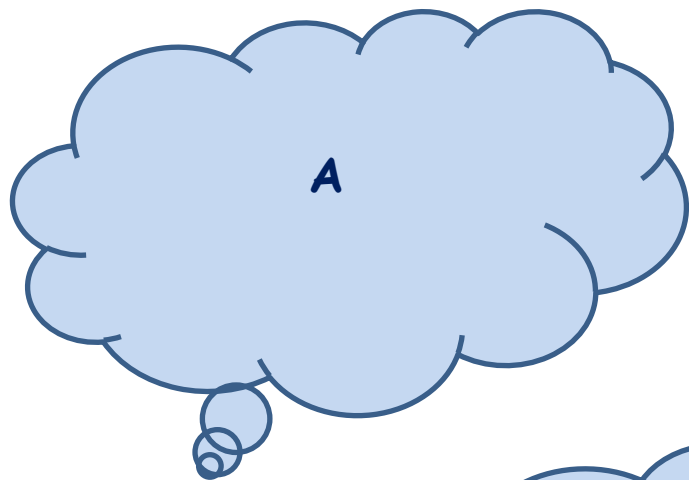

4. У якому рядку до всіх іменників з **НЕ** можна дібрати антоніми:

А невидимка, невістка, неборак, негідник

Б недобір, недоук, недоліт, невдаха

В неправда, неповага, недовіра, непорядок

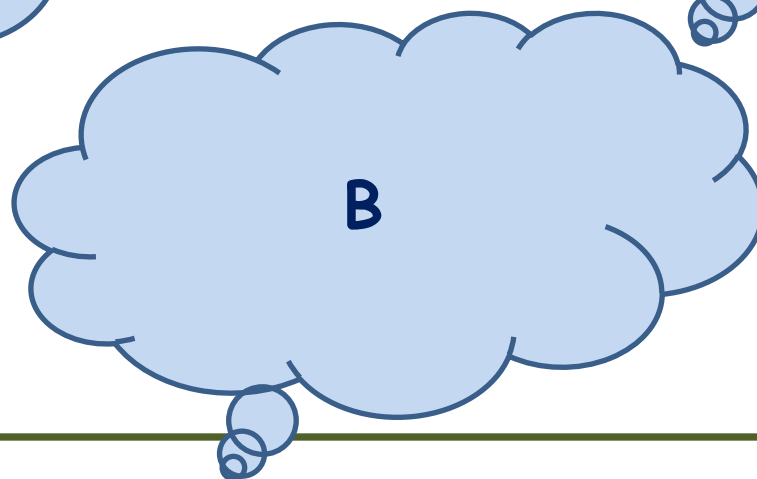
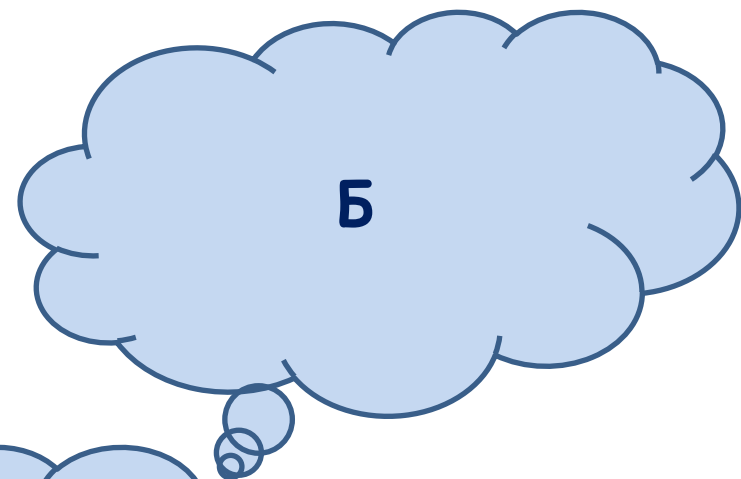
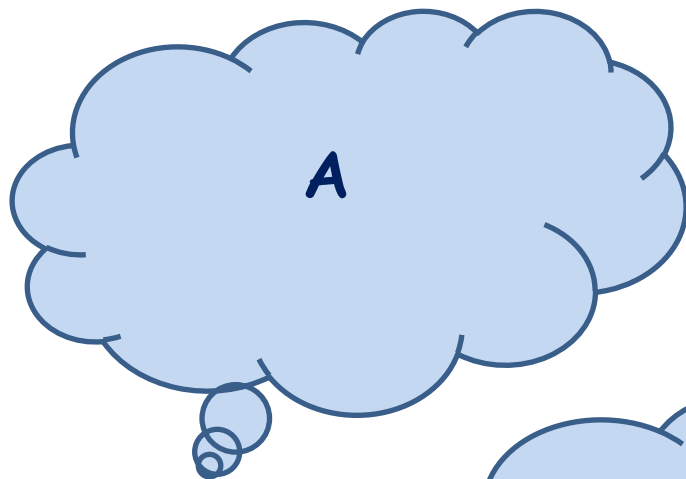

5. Зазначте рядок, у якому є лише іменники з префіксом **недо-**

А *недолік, недорід, недоїдений*

Б *недоук, недостача, недотепа*

В *недовіра, незрілий, неоліток*

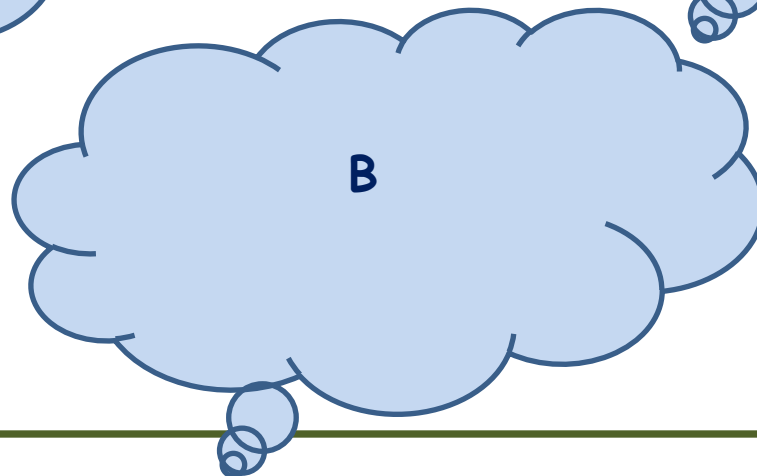
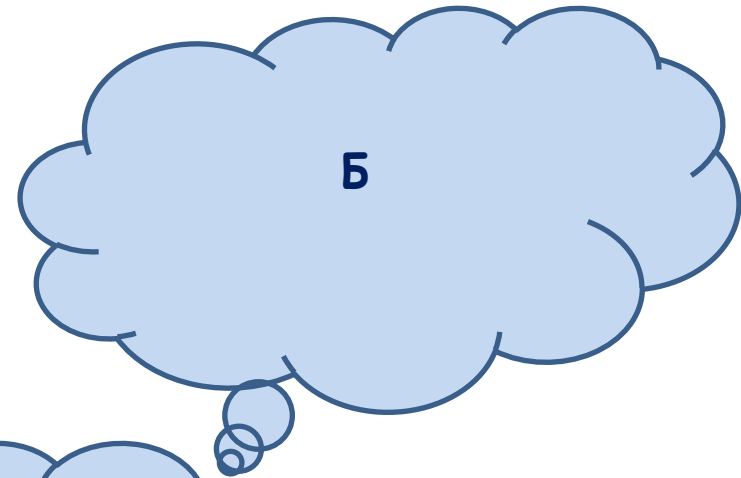
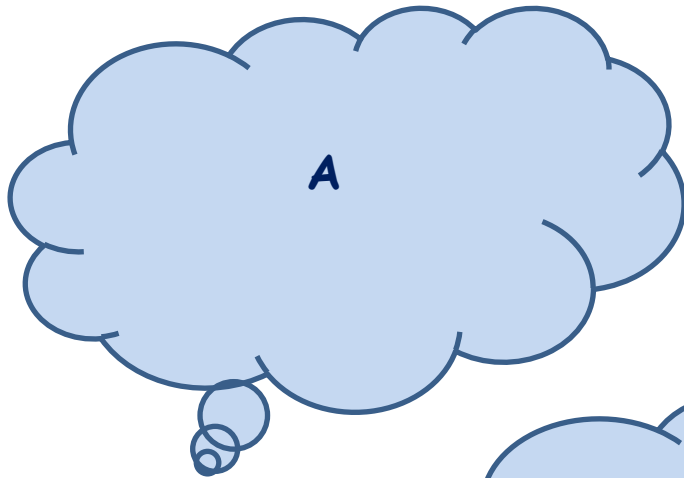

6. Частку **НЕ** треба писати разом у реченні

А У словах відчувалася (не) щирість, а лицемірство.

Б Він одразу відчув (не) щирість.

В Солоне, а (не) сіль; біжить, а (не) річка; блищить, а (не) золото.

Бажаємо успіхів!

**Учений іде,
а неук слідом
спотикається**

